

Puupinnat

<https://kaupunkitilaohje.hel.fi/kortti/puu-laiturien-kulkutasojen-terassien-materiaalit/>

Laholta suojattu kestopuu on yleisimmin käytetty puumateriaali. Kestopuu on kiinteä lauta- tai lankkupäällyste, joka rakennetaan paikan päällä ns. pitkästä puumateriaalista. Paineekyllästämisen parantaa merkittävästi puumateriaalin lahonkestävyyttä. Puupinta on lämmin ja suomalainen materiaali, joka tuo kodikkuutta kaupunkikuvaan. Puupintoja käytetään alueilla, joissa ei ole huoltoajoa eikä talvikunnossapitoa.

Puumateriaalit:

- Kovapuut
- Paineekyllästetty puu
- Muut kyllästetyt puut

AB-luokan kestopuu

- AB-luokan kestopuu on tarkoitettu maanpinnan yläpuolisiin, säälle alttiisiin rakenteisiin.
- AB-luokkaan kyllästetään alle 48 mm paksu puutavara sekä alle 80 mm paksut puupylväät.
- Käyttökohteet: säälle alttiissa maanpinnan yläpuolisissa rakenteissa. mm. terassit, patiot, pergolat (kansilaudoitus), aitalaudoitukset, hiekkalaatikot, kukkalaatikot, pihakalusteet, leikkikenttävarusteet, ulkoverhoukset jne.

A-luokan kestopuu

- Käytetään suoraan maa- tai vesikosketuksessa olevissa rakenteissa (tukirakenteet, rungot, perustukset)
- A-luokan kestopuun paksuus on 48 mm tai suurempi. Puupylväiden halkaisija on 80 mm tai suurempi.
- Käyttökohteet: mm. terassit, patiot, pergolat (rungot), laiturit, portaat, aitalopat, pylväät, kaiteet, alajuoksut, pengerrykset, sillat, ajosillat jne.

Kestopuun ominaisuudet

Valmistetaan kotimaisesta männystä. Kyllästyksessä käytetään Suomen Ympäristökeskuksen hyväksymiä kyllästysaineita. Suomalainen painekyllästetty puu ei sisällä arseenia eikä kromia. Kestopuu kestää piharakenteissa 3-5 kertaa pidempään kuin kyllästämätön puu.

- Puutavarassa on oksankohtia, koloja ja pihkataskuja, ja se kosteuselää. Kyllästetyn puutavaran

silmämääräisesti havainnoitava laatu ja ulkonäkö vaihtelevat.

- Valmistetaan vihreänä ja ruskeana
- Harmaantuu ulkona auringon uv-säteiden vaikutuksesta

Työstö ja pintakäsittelytavat

Työstömenetelmät: Saatavana on mm. höylättyä ja uritettua lautatavaraa. Uritettuna puupinta ei ole märkänäkään liukas. Puupäällistyksen pinnanlaatu (karkea/höylätty/uritettu) valitaan käyttökohteen mukaan. Höylättyä puutavaraa käytetään alueilla, jossa liikutaan paljain jaloin tai muutoin halutaan sileä pinta. Karkeapintaista puutavaraa käytetään esimerkiksi silloin, kun halutaan välttää märän sileän puupinnan liukkaus.

Pintakäsittely: Sävytetyt ja sävyttämättömät puuöljyt, kuultavat ja peittävät puun suoja- ja puunsuojat sekä ulkokäyttöön tarkoitetut lateksi- ja öljymaalit. Suolakyllästetyn puutavaran vihreä väri saattaa kuitenkin jonkin verran muuttaa pintakäsittelyaineiden vaaleita sävyjä. Vihreä kestopuu on yleensä sileäpintaista ja ruskea tavallisimmin pinnaltaan uritettua. Puun sydänpuoli (urapuoli) on tarkoitus asentaa rakennettaessa ylöspäin.

Mitat ja koot

Vihreää painekyllästettyä puuta on saatavissa useaa kokoa. Ruskean kyllästetyn puun saatavuus rajoittuu suosituimpiin kokoihin. Painekyllästetyn laudan yleisimmät pituudet vaihtelevat 0,3 metrin jaolla. Laudan yleisin pituus on 4,20 metriä, pisimmät laudat ovat 5,40 metrin mittaisia.

Puupäällysteet

Puupäällysteitä ovat maata vasten asennetut ritalät, lankutukset tai pystyyn maahan upotetut pölkkyt. Näitä käytetään vain jalankulkuun tarkoitetuilla poluilla tai oleskelualueilla.

Laudoista 25 mm tai 30 mm x 100 mm ja lankuista /soiroista 50 mm x 100 mm tai 125 mm tehdyt päällistykset pyritään tekemään kestoajan lisäämiseksi tuuletettuina. Tällöin rakenteen asennus- ja alustaksi levitetään 150...200 mm paksu kerros soraa tai murskettä, joka tiivistetään. Lautojen tai lankkujen kiinnitysalustaksi asennetaan osittain sorakerrokseen upotettuna paksummat soirot, joihin päällistykseen laudat tai lankut naulataan. Kiinnitysoirot tulee olla niin tiheästi (k500...1000mm), että päällistys ei notku. Lauta- tai lankkupäällistykset voidaan tehdä myös elementeistä asentamalla ne koon mukaisella jaolla asennettujen tukilankkujen varaan. Elementit voidaan jättää irralleen tukilankkujen päälle tai naulata kevyesti kiinni tukilankkuihin.

Lauta- ja lankkupäällistys voidaan tehdä myös suoraan sorakerroksen päälle. Tällöin asennussoirot upotetaan kokonaan sorakerrokseen niin, että niiden yläpinta on sorakerroksen yläpinnan tasossa. Sorakerros ja -soirot tiivistetään hyvin. Asennussoirojen väli määritetään päällistelautojen ja -lankkujen kiinnityksen vaatimalla tiheydellä. Päällistyspuutavaran raot täytetään esimerkiksi hiekalla. Pölkkipäällistys tehdään latomalla noin 200 mm pitkiä pölkkyjä pystyyn viereen 50...100mm:n

paksuisen sora- tai murskekerroksen varaan. Asennuksen jälkeen pölkkyjen välit täytetään hiekalla. Asennussorakerros, hiekka ja pölkkyt voidaan tiivistää asennuksen jälkeen tärjelyllä pölkkyjen pinnalta.

Kuvat

Image not found or type unknown

Kuva: Mika Huisman/Decopic. Piha-alueen terassi on rakennettu höylätystä puusta.

Lisätiedot ja -lähteet

RT 21-11094 Kyllästetty puutavara RT 21-11094 Piha-alueen päällysrakenteet Hyvä tietää kestopuusta – perustietoa puusta. www.PUU.fi Soini Timo, Viherrakentajan käsikirja, Viherympäristöliiton julkaisu 25. 2005

Hakusanat

[pinnoite](#), [päällyste](#), [puu](#), [kestopuu](#), [painkyllästetty puu](#), [puupinta](#)